

— Inkább írdál — motyogja engesztelően a férfi. — Inkább...
 — Én nem tudom, mit beszélsz, én...
 — Ami magad vagy, azt nem látod — pihen meg az aktivista ködös tekintete az újságíró arcán. — Amit látsz, az csupán az árnyékod. Ki írta eztet, pupák, monddjad, ki?
 — De hát azokban az otthonokban — kezdi dühösen az újságíró — még tűz sem volt az idén, csak mocskok, rendetlenség, összetört székek, száradó ürülék, hát ez...
 — Tudod, ki követte el. Ra... Ra... — hátratántorodik. — Hát ez most nem fog menni. Szóval Tagore, tudod?... Ők biztosan tudják — mutat a bungaló ajtajában karonfogva megjelenő bundás nőre és bőrkabátos elvtársra. Ha valaki, hát *ők* igen!... Ők aztán igen!...
 A gyorsabb vizsla ebben a pillanatban éri el a kétségbeesetten menekülő, sérült szárnyú vadkacsát.
 — Na, eldöntötte? — kiáltja a nő, s a tiszta levegőben szinte gőzölögnek a szavai. — Na, eldöntötte végre, *mit* fog írni, uram?
 — El — bólint csüggedten az újságíró, de amikor melléje érnek, a nő félreérthetetlen mozdulattal hívja magához, szabad kezével belekarol.
 — És mit fog írni? — szól át barátságosan a hölgy másik oldaláról a bőrkabátos. — Elárulná már végre, türelmetlen vagyok.
 — Nem tudom, hogy ez...
 — Eldöntötte vagy nem döntötte el?
 — Már hogyné döntötte volna el — liheg nyomukban az aktivista. A kutya, szájában az alétan lógó madárral, akkor ér melléjük. Társa kedvetlenül caplat a nyomában. — Az lesz a címe, hogy otthon-e a kultúrotthon?

Mintegy végsőóra hullni kezd a hó, fehéren, puhán, álmosan takarja el nyomaikat. Lassan, komótosan repülnek fel, mintha elirigyelték volna a vadkacsa előbbi szabad röptét. Legelől a bőrkabátos elvtárs repül, mellette lazán, már-már erőfeszítések nélkül a bundás hölgy, sejtethető, hogy le fogja körözni, előbb-utóbb utoléri, és el is hagyja. Mögöttük lemaradva, oldalazó szárnycsapásokkal, a földhöz közel a valamit most is motyogó sofőr repül, s leghátul totyogva, a tó jegétől el-elválva, mégis visszaesve, az aktivista igyekszik, végül nehézkesen ő is a levegőbe emelkedik, s lomha szárnycsapásokkal igyekszik a többiek után. Az újságíró szédülten nézi őket, voltak, nincsenek! Nagy előáztsiai, ötletes nagyságú pelyhékkel havazik...

VERESS MIKLÓS

Postapalack

— ázalékok Robinson naplójából

.....

*Nincs a Földön már lakatlan sziget
 mert rátaláltam a legutolsóira:
 úgy hányt ki a nagy cethalvihar gyomra
 amint kiválasztottakra ijeszt*

*bárhon keresnének búvóhelyet —
 Jónásként találnának Prosperóra*

*vagy fölszállnának egy részeg hajóra
hol jéghegynek rop táncot csődület*

*s így fogy a lét: örök menekülésben
ahogy nyoma üldöz egy karavánt
mit pusztába a rémület kicsap —*

*Mikor halottnak véljük már az Istent
lezárva szemét — úgy érteni csak
hogymint apánk: ránkhagyta a magányt*

.....

*Fövenyírásnak hívtam azt ahogy
bevonsozoltam magamat a vadonba —
s másnapra az apály telivonta
szeméttel a halott homokpadot:*

*átkoztam sorsom hogy idedobott
hamint hatalma csupán ennyi volna:
e béke kórboncasztalos és talmi
hol magadat egyben nem tudhatod*

*Aztán már megnyugodtam estelente
mikor fülembe mekegett a kecske
s a papagáj rikoltotta ezerszer:*

*Szegény Robinson: e sziget lakatlan
majd megtudod te is ha öntudatlan
felejtéd el — mitől lélek az ember*

.....

*Hajóroncsunk a zátonyon maradt
de mert hogy békaúszást gyakoroltam
még bűnös ifjúként — hát odatoltam
a sekélyben bambusztutajomat:*

*mennyi arany volt és mennyi smaragd
ládákban mikéért végső pillanatban
— míg gerincük és szívük beleroppan —
fuldoklók vájták belé karmukat*

*De mit nekem: a kapitányi fülke
asztalán találtam kalamárist
meg tollat — ezt a Gondviselő küldte*

*és áldottam ezért már fölmerülve
az ébrenlétre: hiszen akkor máris
van vigaszom — jöhet a naplóírás*

.....

*Az első nap — bár szinte is felejttem —
rájöttem: elázott minden papír
bár motoszkált valami a fejemben
de nem mindegy: az ember mire ír*

*lótuszlevélre tán — kecskét megfejttem
s mire föllángolt az alkonyi pír
s a zord sziklákon túlról önfeledten
hozzámosont az Ephir meg Zephir —*

*kicserzettem a bőrét amint illett:
gondolat nem — de kecske lesz megint
s elálmodoztam egy szirt alatt*

*de mire tüzem füstje elapadt
bőr és hús eltűnt — s ott álltam az ihlet
cserbenhagyott Robinsonjaként*

.....

*Oh költők ti: kik majdanán kilestek
hogy villan ki a lélek madara
vázából lakatlan emberi testnek
mit tudhatnátok: miért és hova*

*máglyatüzei forradalmi estnek
ha éppen kezetekben a kova
és elbámultok csupán majd a feslett
Maḅ királynén is — akinek haja*

*a viharzó nyugati szélbe szálldos
mint földből kifordult őszes gyökér
hahogy finoman végigsimogatta*

*a holtak koponyáit: szabadsághoz
nem elég e művi csindradatta:
majom — lián kötéláncos — kötél*

.....

*Kunyhóm elé a napra állítottam
egy rudat — azzal mértem az időt
mintha valaki ott lakna a napban
és ott regnálna a fejem fölött*

*aztán hideg lőn és fölaprítottam:
az idő lángja mennyekbe szökött —
re-la-ti-vi-tás: még elmormogtam
arrébb rugdosván néhány üszököt*

*Havonta most helyette járom vissza
a sziklafalakat s bevésem újra
mélyülő barázdákba a jelet:*

*kopik kövem — akár az Isten ujjá
de átböki az egyetlen helyet
ahonnét belül kitárul a szikla*

.....

*Ilyen sziget lehet a mindenség is
melyet lyuggatnak meteoritok
— látszólag holt kövek melyekben mégis
(tán fölfedezik) már ott van a titok*

*míg én lyukat ások az ürüléshez
aztán boldogan belerondítok —
fejlődés ez az állatokhoz képest
akiknek hada körülacsarog*

*Ha eltakarnám szemem — fölfalnának
hát nyitott szemmel alszom: képzelnétek
hogy szombat előtt — az ugyebár péntek —*

*érkezik fia valamely kannibálnak
hogy írni tanítson s míg én előtte
leborultam — némán leült egy kőre*

.....

*Nem harapott belém — rángott a szája
valami szókat: nem is makogott:
csak nem elébb — utánuk tett ragot
s oktatni kezdett szépen deklinálva*

*„Nem Kannibál — én Kalibán vagyok”
kinek tüze könyveit fölzabálta
s ezért ítéltem itt magányra —
vállat vont megfordult de otthagytott*

*valami képet: mibe ha belenéztem
úgy oldalvást — csupán az eget láttam
de szemből embermajmot ki hibátlan*

*formázza azt mi már csak felerészben
aztán ha végül magánya kivesz:
tízmilliárdos robinsonnyi lesz*

.....

*Ketten vagyunk — bár más nyelven makogtam
és hasraestem csúszós fővenyen
együtt vagyunk létezni kénytelen
a kényelmetlen térben és anyagban*

*mely kisebb mint bármikor képzelem
és Isten is azt hiszi hogy lakatlan
mert önmagát álmodja szakadatlan
mint egymást tételez a négy elem*

*Kívül van minden: gyűjtöd estelente
tüzeidet — mert félsz: ne is tagadd
ellátni belül bolygó vadakig —*

*szegény szegény: fölcsóvállik a pernye
és nem is ébredünk föl — mialatt
az idő feketén behavazik*

SALLÓ ISTVÁN FAFARAGÁSA